

prima instanță: S. Iorgov,
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

D E C I Z I E

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinând recursul declarat de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Vladislav Iațcun împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Sergiu Sofronovici cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni,

c o n s t a t ă:

La 20 februarie 2014, Vladislav Iațcun a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Sergiu Sofronovici cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Vladislav Iațcun a indicat că, la 25 septembrie 2013, s-a produs accidentul rutier pe str. Rădului 4 mun. Chișinău, fiind implicat autoturismul de model Volkswagen T5 cu numărul de înmatriculare CZA 989, care aparține cu drept de proprietate reclamantului și autoturismul de model Hyundai Matrix cu numărul de înmatriculare CQA 389, care aparține cu drept de proprietate lui Sergiu Sofronovici.

Conform procesului-verbal de constatare a contravenției, din 07 octombrie 2013, Sergiu Sofronovici a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier, încălcând prevederile art. 242 alin. (2) Cod Contravențional.

La momentul producerii accidentului, Sergiu Sofronovici deținea certificat de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto eliberat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni.

Conform raportului de evaluare a pagubei nr. 1304/10A din 15 octombrie 2013, valoarea prejudiciului cauzat autoturismului de model Volkswagen T5 cu numărul de înmatriculare CZA 989, constituie 40 893,64 lei.

Indică reclamantul că, a expediat în adresa Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni reclamanție, prin care a solicitat achitarea benevolă a sumei 40 893,64 lei, însă prin răspunsul nr. 04-325 din 26 noiembrie 2013, reclamația a fost respinsă, deoarece riscul persoanei culpabile Sergiu Sofronovici, admisă de persoana juridică Societatea cu Răspunderer Limitată “Iurie Brio”, nu a fost asigurat prin contract de asigurare încheiat cu Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni.

La 05 decembrie 2013, reclamantul a depus plîngere în adresa Comisiei Naționale a Pieții Financiare și prin răspunsul din 09 ianuarie 2014, ultimul a solicitat Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni achitarea despăgubirii de asigurare și Vladislav Iațcun.

La 06 decembrie 2013, reclamantul a depus repetat în adresa Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni reclamanție, prin care a solicitat achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare, însă acesta a rămas fără răspuns.

Solicită, reclamantul Vladislav Iațcun încasarea din contul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 40 893,64, taxa de stat în sumă de 1227 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 1500 lei, în total 43 620,64 lei.

La 17 decembrie 2014, Vladislav Iațcun a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitînd încasarea din contul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 40 893,64, penalitatea de întîrziere în sumă de 7360,84 lei, taxa de stat în sumă de 1227 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 1500 lei (f.d.94).

La 16 martie 2015, Vladislav Iațcun a depus cerere de majorare a pretențiilor, solicitînd încasarea din contul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 40 893,64, penalitatea de întîrziere în sumă de 11 935,35 lei, taxa de stat în sumă de 1808 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 1500 lei, în total 63 497,83 (f.d.105).

La 26 mai 2015, Vladislav Iațcun a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitînd încasarea din contul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 40 893,64, penalitatea de întîrziere în sumă de 10 632,90 lei, taxa de stat în sumă de 1768 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 1500 lei, în total 62 155,38 (f.d.117).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni în beneficiul lui Vladislav Iațcun despăgubirea de asigurare în sumă de 40 893,64 lei, penalitatea de întîrziere în sumă de 7360,84 lei, cheltuielile legate de taxa de stat în sumă de 1448 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei, în total 51 202,48 lei. În rest acțiunea a fost respinsă (f.d. 155-158).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, fiindu-i acordat termen apelantului până la 15 decembrie 2015 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2503 lei (f.d. 164-167).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, din motivul neprezentării dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 187-190).

La 03 februarie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni copia încheierii din 26 ianuarie 2016 (f.d. 191).

La 22 februarie 2016, Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii enunțate cu prelungirea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurent a încheierii contestate. Or, conform art. 111 alin. (3) CPC termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Recurentul, Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel a emis încheierea bazată pe aplicarea incorectă a normelor de drept procesual. Astfel recurentul susține că nu a recepționat în termen rezonabil încheierea instanței de apel, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i îngrădit accesul la justiție.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, prin încheierea instanței de apel din 26 ianuarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, din motivul neprezentării dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 187-190).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În temeiul art. 368 CPC, dacă cererea de apel este depusă fără plata taxei de stat instanța dispune printr-o încheiere, să nu se de-a curs cererii acordând apelantului un termen pentru achitarea taxei de stat.

La 26 octombrie 2015, Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe din 01 octombrie 2015, fără a anexa dovada achitării taxei de stat (f.d. 160).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, fiindu-i acordat termen apelantului până la 15 decembrie 2015 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2503 lei. Totodată a fost explicat apelantului că în caz de nelichidare a neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită (f.d. 164-167).

Ținând cont de faptul că reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni nu a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs apelului, Curtea de Apel a prelungit termenul de procedură și a amânat ședința de judecată, stabilindu-i ultimului termen suplimentar până la 26 ianuarie 2016 ora 10.00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, fapt ce rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată(f.d. 178).

Conform avizului de recepție, Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni a recepționat citația și încheierea din 06 noiembrie 2015, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, la 21 decembrie 2015 (f.d. 182).

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Raportând norma citată la caz, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel privind restituirea cererii de apel corecte și întemeiate, rezultate din aprecierea justă a circumstanțelor pricinii și aplicarea corectă a normelor de drept procesual.

Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că nu a cunoscut despre încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece conform avizului de recepție încheierea enunțată a fost recepționată de recurent la 21 decembrie 2015 (f.d. 182). Prin urmare recurentul urma să execute încheierea instanței de apel și să prezinte dovada achitării taxei de stat până la următoarea ședință de judecată.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat și argumentul recurentului că termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor nu este rezonabil, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 decembrie 2015 rezultă că instanța a prelungit termenul de procedură până la 26 ianuarie 2016 (f.d. 178).

Prin urmare din data depunerii cererii de apel, 26 octombrie 2015 și până la ședința de judecată stabilită de către instanța de apel, 26 ianuarie 2016, recurentul a avut timp suficient pentru prezentarea taxei de stat. Or, recurentul a cunoscut cu certitudine că a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe fără achitarea taxei de stat.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În

cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Contrar acestor prevederi legale, Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni nu a dat dovadă de diligență, nu a manifestat interes de soarta dosarului și în termenul acordat nu a prezentat taxa de stat pentru depunerea apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Astfel, având în vedere că instanța de apel corect a restituit Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni cererea de apel, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Vladislav Iațcun împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Sergiu Sofronovici cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi